

Kiñe üñfi kom che kontukefilu wigka kam mapuchegaefuy

https://www.comunidadhistoriamapuche.cl/wp-content/uploads/2020/03/Krona-firu-online-audio-converter.com_.mp3

Kuyfi mew ta iñ pu fütake che yem feypifeypigekey ñi mülerpuael wezake zugu, wezake kuxan fey ta iñ wezalkaleael, kümewenuael mogen, fantepu puwüy feychi zugu. Kom feyta chi wezake zugu mew müley ta iñ rakizuamael, ka iñ xepeael kuñuwtuael iñchiñ ta iñ montuael ka ta iñ pu che iñiy iñchiñ ta iñ mülen. Fantepu kom, keyü pu mapuchegechi pu che petu kontueyu fey tüfa chi we wigka kuxan, Korona firu pigelu kam Kovid-16.

Fey tüfa chi kuxan pohoh mew eluwkey, fey mew pepi küme heyiwekelay ta che ka kontukeeyu alig kuxan rumekey 38 grados. Fey tüfa chi kuxan pegengekelay welu tuleluwkey che zugun mew, xüfonün mew, echiwün mew, kam chem rume xipakelu kalül mew kowüh, küjeñu, wijeñ, fey amukey chew ta iñ püjeñmafiel mew; mesa, micro, autu, rag mew, iyael, wesakelu mew kom ta iñ palxikeel.

Fey tüfa chi wigka kuxan zew konpay ta iñ mapu mew, warealuwpay, fey müley ta iñ kuñuwtuael, rakizuamael, mozayael iñ mogen fey iñ tuleluwnuael fey tüfa chi kuxan ka ta iñ bayenuael, pu füchakeche mew zoy kuñuwgey ka kuxangeyechi pu che, pu püchikeche ka niepüñeñküleyechi pu zomo.

Fey mew amuay kiñe mufu Gübam:

1. Rukaluwkülege, ta mün pu reñma mew. Rüf mülealmi zoy kake che emün, müley mi metro y medio kamapu leael. Wixankontuchekilge, ka jowkilge wixan.
2. Amukilge chew ñi mülen ta xawün. Mülekilpe awkantun, pelotatun, torneo, palin, cultu iglesia mew, misa, bautismo, fikilia, kuzen, mingako, geykurewen, anümrewen, mafün. Rupale ti weza zugu wüla wixamyagetuay kom xawün.
3. Aznokechi kiñe lof mapu wixamle kiñe lelpe kam lef gijatun, mülen mew fey tufa chi weza kuxan, küme güxamkawpe pu che chumgechi ñi kuñuwtuael kom pu che.
4. Ta iñ pu mapuchegen poyewkeiñ iyael mew ka pütokon mew, welu femgechi ka amukey feyta chi weza wigka kuxan. Müley mün matetuael ka ileael ruka mew müleyechi pu che müten. Pütukelmün pulku, newengekelayafuy tamün kalül azno kuxanülmün. Kiñe fasu mew putukelmün, re kisuke niepe chew ñi iyael ka putuael pu che. Kisu iñ iyael zoyümgepe, karüke iyael, mapukeiyael, fey mew newentuay ta iñ kalül.
5. Amukelmün waria mew ta mün gijakameael kam kake zugu mew, chew ñi xawünke che fey mew zoy kuñuwgey (ferreteria, supermercado, koframeael, fanku mew) amupe zoy

xemoche zoy wekeche miawpe.

6. Re zugun mew chaliwayiñ, manküwüwluwelayayiñ kake ruka müleyechi che iñchiñ. Fey tufa chi zugu ta üjamkawün zugu no, fey may ta iñ kuñuwtuael müten.
7. Zoy müchayke kücha küwüayiñ ruka mew müleyechi pu che. Azno kañpüle miawpele kiñelketu konpatule müley ñi küchawpatuael kafon mew.
8. Chafolelmi kake che mu fülkonpukilge, chafolechi che mute newengelelay ñi kalül fey mew zoy kuñuwtufaliy. Pütokoniemün mapuke baweh chafo mew amupelu, ka fenxen ko.
9. Nielmi alig ka pepi küme heyünolmi pürüm amuge chew ta mi pegeael, konsultorio mew kam pital mew.
10. Azno babe kiñe che müley ta iñ pürüm pürüm elgeael, ka wekuntu ñi niegeael, kiñekiñe ñi müleyepueael che ina ba fülmaawkülenuael.

Ka femgechi güxümüwpeyiñ pu peñi ka pu lamgen ta iñ welukentu kejuwküleael zoy pu fücha ka pu kushe kisu kisuleyelu, nieyenolu ñi pu kejuatew, kisukunalayafiyiñ, elelmegeay iyael, baweh ka ñi zapiniegeael. Üxüfuwkeliyiñ tufa chi weza zugu ñi akun mew.

Fantepu, wezalechi zugu mew fülmawüyiñ ta iñ pu che iñchiñ, güxamkawüyiñ, küme kimuwüyiñ, gübantuniewüyiñ, puwüy ta iñ newenpiewal welukentu, iñ iñkapeweal fey iñ rumel mogeleael iñ pu mapuchegen.

Ta iñ Xemotuum -

Centro de Formación e Investigación para el Desarrollo de la Salud del Pueblo Mapuche

- Fa<https://www.facebook.com/Comunidad-de-Historia-Mapuche-336188696572767/ceb>ook
- Twit<https://twitter.com/CHMapucheter>